

прізвища видатних діячів Подільської «Просвіти», які згадуються в назвах. Алфавітно-предметний – відображає назви документів за тематичними рубриками. Допоміжні покажчики полегшать пошук необхідної інформації, зокрема виявлення творів одного автора, поданих у різних розділах, та відомостей про персоналії, а також пошук матеріалу за темами і рубриками.

Отже, джерельна база, відповідна систематизація матеріалу, вичерпний іменний покажчик, поданий в алфавітному порядку, в якому зазначено водночас авторство конкретної особи і публікації про неї, засвідчує високий науковий, фаховий рівень цієї бібліографічної праці. Покажчик, обсяг якого налічує понад сто сторінок і включає в себе 1678 позицій, має велике практичне значення, оскільки орієнтує читача в численних джерелах, пов'язаних з історією і сучасним життям Кам'янець-Подільського університету. Він однаково пригодиться як науковцям, так і студентам всіх спеціальностей при підготовці до практичних занять, спецкурсів, зокрема з огієнкознавства, при написанні дипломних і магістерських робіт.

Отримано: 16.02.2015

*О. Б. Комарніцький, кандидат історичних наук,
докторант, доцент кафедри історії України
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка, голова Кам'янець-Подільської
міської організації Національної спілки краєзнавців України*

Матеріали і тези Подільських історико-краєзнавчих конференцій (1965-2010) : бібліогр. покажч. змісту / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Наук. б-ка ; [уклад.: Г.В. Гайшук, Т.М. Опря, В.М. Пархоменко ; редкол.: С.А. Копилов (голова), В.С. Прокопчук (відп. ред.), Л.В. Баженов та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2012. – 159 с. – (Серія «Хмельниччина краєзнавча» ; вип. 2).

Об'єктивною передумовою скликання Подільських конференцій стало відродження краєзнавчого руху, регіональних досліджень. З'явилася потреба відновити на місцях наукові і громадські краєзнавчі товариства й осередки, котрі разом з академічними установами, науково-дослідними інститутами і ВНЗ розвивали б і координували роботу з вивчення регіонів України.

Одна з таких інституцій була створена 1964 року на Хмельниччині – обласне історико-краєзнавче товариство. А вже наступного 1965 року відбулася Перша Подільська історико-краєзнавча конференція, організована Кам'янець-Подільським державним педагогічним інститутом та Хмельницьким історико-краєзнавчим товариством. Згодом – наступні: друга – 1967 року, третя – 1969-го, четверта – 1971-го, п'ята – 1979-го, шоста – 1985-го, сьома – 1987-го, восьма – 1990-го, дев'ята – 1995-го, десята ювілейна – 2000-го, одинадцята – 2004-го, дванадцята – 2007-го, тринадцята – 2010-го року.

Поступово Подільські історико-краєзнавчі конференції міцно ввійшли у практику наукового краєзнавства, стали відомі далеко за межами України, щоразу збирали авторитетну аудиторію доповідачів. Результати їх плідної діяльності публікувались у збірниках матеріалів і тез доповідей. Зорієнтуватися у цьому масиві краєзнавчих документів допоможе бібліографічний покажчик, в якому розкрито зміст матеріалів дванадцяти Подільських історико-краєзнавчих конференцій (доповіді четвертої – не опубліковані), які відбулися

протягом 1965-2010 рр. А це – статті, повідомлення з археології, історії, етнографії, літературознавства, фольклору, культури, економіки, природи Поділля, що висвітлюють різноманітні аспекти історії, теорії і методики краєзнавства, пам'яткознавства та музеєзнавства. Розрахований на науковців, освітян, краєзнавців, культурологів й усіх тих, хто цікавиться історією рідного краю.

Показчик відкриває вступна стаття «Джерело пізнання краю», доктора історичних наук, професора, члена правління Національної спілки краєзнавців України, директора бібліотеки університету В.С. Прокопчука. Автор глибоко і всебічно проаналізував обставини, які сприяли відродженню краєзнавчого руху в Україні, готовність тогочасного покоління науковців, краєзнавців-аматорів досліджувати минуле в нових умовах. Здійснено глибокий аналіз матеріалів кожної конференції, розкрито тематику, вказані прізвища авторів. Наведені кількісні характеристики, які засвідчують масштабність дослідницької роботи науковців: загалом 1856 авторів представили 1553 матеріали, вміщені у 19 наукових збірниках обсягом понад 320 друкованих аркушів і тиражем 15500 примірників. Підводячи підсумок тринадцяти Подільських історико-краєзнавчих конференцій, що відбулися впродовж 45 років (1965-2010), автор зазначає, що вони, насамперед, зробили значний внесок у джерельну базу історії Поділля, а також сприяли розвитку краєзнавчого руху на Поділлі, дослідженню історії, економіки, культури, етнографії, літератури краю, розширюючи і поглиблюючи головну працю подільських дослідників – історію міст і сіл Вінницької та Хмельницької областей.

Показчик нараховує 1553 бібліографічні позиції, які розташовані в хронологічному порядку за роками проведення конференцій, у межах хронології – за алфавітом авторів. Для всіх статей дотримана суцільна нумерація. Вказаний показчик вийшов друком в серії «Хмельниччина краєзнавча; вип. 2».

Для зручності користування посібником підготовлено допоміжний апарат: іменний показчик (авторів, співавторів, укладачів, редакторів, упорядників, а також осіб, яким присвячено матеріали), географічний показчик і зміст.

Показчик надасть суттєву допомогу працівникам бібліотек в інформаційно-бібліографічному обслуговуванні читачів, стане справжнім компасом для краєзнавців у багатоманітні публікації, вміщених у збірниках Подільських історико-краєзнавчих конференцій за 45 років їх функціонування, допоможе їм у роботі з написання історії міст і сіл Хмельницької і Вінницької областей у новій редакції.

Отримано: 30.01.2015